

Ksaver Meško:

Učeni pogovori.

Vztrajno in zadovoljno mulijo krave travo. Nad njimi cvrče lastovke ter si v brzem poletu love mušic za malico. Visoko gori na sinjem nebu se prepeljavajo s severa proti jugu belkasti oblaki.

V travi leži vznak pastirček, dvanajstleten, črnolas, zagorel fantič. Zraven njega sedi gospodarjeva hčerka, dekletce kakih šestih let, z razkuštranimi zlatimi kodri in velikimi, iščočimi očmi.

Pastirček drži obe roki sklenjeni pod glavo ter je ves zamaknjen v nebo. Tudi dekletce strmi v sinje višave. Oba sledita z očmi bežečim oblakom, oba razmišljata o neznanih čudežih, ki se gode tam gori.

Pa pravi dekletce s srebrnim glaskom: »Ti, Ivan, povej, kaj pa so prav za prav oblaki?«

»Kaj bi bili?« se zbuja deček iz sanjarij in zamišljenosti. Za spoznanje okrene glavo in zbočki pogleda vprašalko, kakor bi se srdil, da ga je zdramila iz lepih sanjarij. A ko vidi, kako zaupno ga gledajo njene oči, ki cveto iz mehkega mlečnega obrazka kakor potočnice ob potoku kraj travnika, mu splahne nevolja, kakor da je nikoli ni bilo v srcu, ne v mislih. Nenadoma pa se mu živo in hudomušno zablisne v očeh in čez sočne rdeče ustnice mu švigne kakor senca smehljava. Pa pravi: »Kamele so.«

»Kakšne kamele?« se zgane dekletce.

»Saj si jih vendar že videla naslikane v knjigi, Vikica. Večje so kot konj.«

Dekletce za čas molči, kakor da jo je to novo in nenavadno, kar je pravkar slišala, povsem zmedlo.

»Pa si mi pravil, ko sva gledala v knjigi, da jezdijo kamele v puščavi.«

»Kaj pa je drugo tam gori kakor puščava,« že odločneje in samozvestneje brani svojo trditev fantič. »Saj vidiš: nič hiš, nič drevja, nič trave, nič potokov in studencev — sam pesek.«

»Pesek je tam gori?« se čudi dekletce ter širi oči, kakor bi upala, da bo res videla tisti pesek tam gori. »Pa plav pesek? Nisem še videla takega.«

»Zakaj ne bi bil plav? Če je rjav, je lehko tudi plav,« jo poučuje pastirček tako odločno, kakor bi bilo žalostno, da dekletce kaj takega še ne ve.

Dekletce mu ne zna in ne upa ugovarjati. Le eno se ji zdi čudno: »Kdo pa drži pesek tam gori, da se ne sesuje doli na nas?«

»Kdo? Angelci. Saj nimajo drugega dela.«

»Če pa nas varujejo!«

»Ah, dovolj jih je za vse to,« zamahne fantič z roko. »Ti niti ne veš, koliko jih je.«

»Pa so vam povedali to v šoli?« vprašuje v večjem in večjem začudenju deklica, ki ji je šola čudo, kjer vedo in znajo vse, česar nikjer drugje na svetu.

»Kje pa, če ne v šoli!«

Deklica strmi. A jo vznemirja že nova skrb:

»A kdo krmi kamele?«

»Tudi angelci.«

»In na pašo jih gonijo tudi angelci?«

»Kdo pa!«

»Ali jih zdaj ženejo na pašo, ker tako hite?«

»Ne. Zdaj jih ženejo na vodo.«

»Kje pa je? Saj ni potokov gori. Sam si rekel.«

»No, v morju, ti noričica mala. Daleč je to, tam onkraj sveta.«

Dekletce molči, strmi, razmišlja o morju tam onkraj sveta. Vidi v duhu, kako kamele žejno pijejo iz morja, ob njih pa stoje angelci z dolgimi pastirskimi šibami v rokah in čakajo, da jih povedejo nazaj na nebo, na neskončno pustinja.

»In kadar se napijejo, jih priženejo nazaj na nebo?« vpraša dekletce strmé. Hoče, naj bi ji Ivan potrdil, da misli prav.

»Seveda. Kar črne bodo tedaj, tako bodo napete od vode. In če potem pridejo solncu preblizu, jim postane tako vroče, da teče pot kar curkoma z njih in pada sem doli k nam. Dež je to, da veš!«

»To je dež?« vsa zavzeta ponavlja deklica in zre s takim začudenjem v nebo, kakor da je bila do zdaj slepa in vidi čudo nebeško danes šele prvič.

Pastirčka sili že smeh. Hudo se mora premagovati, da ostane na videz resen.

Po dolgem strmenju in molku pogleda dekletce tovariša in mu pravi očitaje: »Pa mi do danes nisi tega nikoli povedal. Sambo da v puščavi jezdijo kamele, si mi pravil, in da jih zakoljejo ter pijejo vodo iz želodeca, ako nimajo več vode in jih prehudo žeja.«

»Premajhna si še, Vikica, ne more ti človek kar tako vsega povedati.«

»Zakaj pa ne?« se razgreva dekletce. »Če ti veš, pa jaz ne bi smela?«

»Saj pravim: premajhna si in prelahkoverna. Človek ti lehkó pove, kar ti hoče, pa vse verjameš.«

Pastirček se poltiho nasmeje. Tudi oči se mu smeji in gledajo tovarišico hudomušno in šaljivo.

Dekletce ga gleda s široko razprtimi očmi in ne more verjeti. Ali se res samo šali z njo, ji ne govori resnice? Utrga tik sebe dolgo bilko ter mu zagrozi:

»Ti, če mi lažeš, s tole travico ti izbežam murnčka iz noska.«

»Ti pa že, ti! Saj si še čisto otrok. Vse verjameš, kar ti kdo pove.« In se glasno, iz srca smeji.

»Torej ni res, kar si pravil?« pravi deklica vsa nesrečna.

»Veš, da ne. Saj so le voda.«

»Kdo? Kamele?«

»Ne. Oblaki, ti noričica mala.«

»Voda? Zdaj spet lažeš.«

»Ne, zdaj pa ne! Sveto resnico govorim,« se odločno in resno brani deček. »Saj vidiš, da pada dež z neba. Torej je vendar voda tam gori.«

»Pa kako more voda tja gori?«

»Izpuhti. Saj vidiš včasih, kako puhti para iz travnikov ali iz lonca, kadar vre v njem voda. Glej, ta para se dviga v višave in se zgosti gori v megle. V obliki dežja pada nazaj na zemljo.«

»Tako? Zakaj pa si poprej lagal?«

»Šalil sem se s teboj, ker si tak otrok.«

»Čaj, kje je murnček v nosku? Takoj ti ga izbežam, da boš drugič bolj priden.«

Poščegeta ga z bilko po nosku. Oba se smejita glasno in srečno.

Kravnice mulijo travo vztrajno in zadovoljno. Nad njimi cvrče lastovke in si lovijo mušice za malico. Visoko na sinjem nebu jadrajo v slikovitih skupinah belkasti oblaki...

